

Il-Kult Marjan f' Birkirkara

minn Edward Camilleri

Fir-rahhal ta' Birkirkara d-devozzjoni lejn Sidtna Marija hija wahda kbira ferm, u xhieda ta' dan kollu huma l-ghadd ta' statwi, pitturi u knejjes li juru fil-fatt kemm hija kbira l-imhabba li l-Karkarizi minn dejjem kellhom lejn l-omm taghna tas-sema.

Ta' min jghid qabel xejn, illi fost l-ewwel knejjes Parrokkjali li kien hawn f'Birkirkara kien hawn il-Knisja ddedikata lil-Lunzjata li nbiet fi žmien il-Kappillan Dun Ġużepp Bellia f'xi l-1567. Din imbaghad kellha tinhatt biex tinbena l-Kollegjata ta' Santa Elena.

Fl-1614 imbaghad inbniet il-Knisja taghna bit-titlu tat-Tluġh fis-Sema ta' Marija, fl-1614 fuq pjanta tal-maghruf Vittorju Cassar. Hawn f'din il-Knisja, kien hawn diversi pitturi tal-Madonna taht diversi titli fosthom tar-Rużarju. Sfortunatament meta din il-Knisja giet abbandunata meta nbnet il-Knisja l-oħra, il-Kwadri li ma' ġewx mehuda fil-Knisja l-oħra spiċċaw f'imkejjen oħra mhux

maghrufa. Meta imbaghad, fl-1727 inbniet il-Knisja Kollegġjata ta' Santa Elena diversi kienu dawk il-pitturi li ma-ż-żmien ġew imżanzna f'din il-Bażilika. Fil-fatt wiehed mill-artali hu ddedikat lil Lunzjata biex ifakkar fil-Kappella li darba kienet teżisti, dan hu xoghol il-pittur Erardi.

Artali oħra huma tal-Madonna taċ-Ĉintura kif ukoll il-Kappellun tar-Rużarju bil-pittura tal-maghruf Francesco Żahra. Artal iehor hu dak tal-Madonna tal-Karmnu. Minbarra hekk fuq il-Kwardu titulari ta' Santa Elena, fil-gholi insibu pittura sabiha li turi lil Santa Marija, xoghol Rokku Buħaġiar. Minbarra dawn il-pitturi wiehed isib diversi statwi tal-Madonna, bhal dik tad-Duttrina xoghol Karlu Darmanin ta'

l-1870. Hawn ta' min jaghmel parentesi zghira biex jghid li anke fil-Knisja taghna teżisti statwa tal-Madonna tad-Duttrina li hija ferm aktar antika imma ma nafux la meta saret u lanqas min ghamilha.

Il-Knisja taghna, simbolu tal-kult Marjan f'Birkirkara

Statwa ohra hija dik tal-Madonna tar-Rużarju, minquxa fl-injam. Xbieha ohra tal-Madonna li nsibu f'din il-knisja hija dik tad-Duluri, xoghol iehor ta' Karlu Darmanin. Fl-istess kappellun fejn hemm din l-istatwa hemm ukoll xbieha ta' l-hekk imsejha "Madonna ta' l-Erwieh", xoghol sabih fil-karta pesta.

Jekk nohorgu mill-Bażilika ta' Sant' Elena nsibu li mhux 'il boghod wisq hemm il-maghruf Santwarju ddedikat lill- Madonna taht it-titlu "tal-Ġerba". Din il-Knisja – Santwarju, għalkemm mhix kbira fid-daqs, xorta wahda hija ferm sabiha u tiġbed hafna devozzjoni. Ta' min ifakkar li l-kwadru titulari, li ma nafux min pitru, kien ġie nkurunat fis-snin hamsin. Il-pittura turi lil Madonna flimkien ma' xi qaddisin ohra. Żgur li f'din il-Knisja wiehed jista' jsib diversi xogħlijiet mill-aqwa tal-pittur Karkariż il-Prof. Ġużeppi Briffa li b'kapaċita' kbira żejjen is-saqaf, il-koppla u l-artali laterali bi kwadri mill-isbah li jirraffiguraw, fost l-ohrajn, xeni mill-hajja tal-Madonna kif ukoll personaġġi mill-Antik Testament. Dan ix-xogħol għamlu bejn l-1926 u l-1959. F'dawn l-ahhar snin dawn il-pitturi ġew restawrati biex b'hekk reġghu

Statwa tad-duluri li tinsab fil-Bażilika ta' Sant' Elena

għas-isbuħija originali tagħhom.

Knisja ohra li nsibu f' B'Kara hija s-Santwarju ta' Santa Tereża mmexxi mill-Patrijiet Tereżjani. Qabel xejn ta' min ifakkar illi kienet teżisti Knisja ohra li il-lum il-ġurnata qed tintuża bħala sala tal-konferenzi. F'dan is-santwarju, mibni fis-snin 80, insibu l-istatwa tal-Madonna tal-Karmnu, xogħol minn Lecce miġjub Malta għall-ħabta ta' l-1907. Din kienet saret fuq disinn ta' ċertu Arturo Galdes. Minbarra hekk insibu wkoll xbieha tad-Duluri.

Dawn kienu ftit mid-diversi xbiehat li nsibu fil-Knejjes Karkariżi li juru kif minn dejjem il-poplu ta' dan ir-raħal wera l-imħabba li għandu lejn Sidtna Marija. J'Alla din id-devozzjoni tkompli tissaħħah u tiġgedded sabiex verament permezz ta' Marija naghru nimxu aktar mill-qrib wara Kristu, l-ghajn tal-hajja tagħna.

Bibliografija-

Ktejjeb Festa Sta. Elena- Snin diversi. Informazzjoni miskuba mill-awtur ta' l-artiklu.

Ix-xbieha tal-Madonna ta' l-Erwieh meqjuma fil-Bażilika ta' Sant' Elena